

20.08.2013

Sotep/21

§ 273

Oikaisuvaatimus eräiden lasten- ja nuorisokotien paikkaluvun muuttamista koskevasta päätöksestä

HEL 2013-002930 T 05 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hylätä esityslistalla esitetyillä perusteilla ***** oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan 18.6.2013 tekemästä eräiden lasten- ja nuorisokotien paikkaluvun muuttamista koskevasta päätöksestä (§ 240).

Käsittely

Palautusehdotus:

Tuula Salo: Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Jäsen Tuula Salon vastaehdotus raukesi ilman kannatusta.

Jäsen Tuula Salo jätti asiasta seuraavan eriävän mielipiteen:

"Esitän eriävän mielipiteen koskien oikaisuvaatimuksen päätösehdotusta."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi
Pirkko Turpeinen, lastenkotitoiminnan päällikkö, puhelin: 310 46170
pirkko.turpeinen(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2013-002930oikaisuvaatimus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäne hylätä esityslistalla esitetyillä perusteilla ***** oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja

terveyslautakunnan 18.6.2013 tekemästä eräiden lasten- ja nuorisokotien paikkaluvun muuttamista koskevasta päätöksestä (§ 240).

Esittelijä

Muutoksenhakija perustelee oikaisuvaatimustaan sillä, että lautakunnan 18.6.2013 tekemä päätös perustui virheellisiin tietoihin. Oikaisuvaatimuksen mukaan Kannelmäen nuorisokodin käyttöaste ei ollut 91,6 % vuonna 2012, kuten kokouksessa esitettiin, vaan 100,5 %. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan, että lasten- ja nuorisokodeissa, joita paikkaluvun muutos koskee, oli 18 paikkaa tyhjillään alkuvuodesta 2013, aivan kuten kokouksessa esitettiin, mutta tämä johtui täyttökiellosta, jota ilman vajaakäyttöä ei olisi ollut. Edelleen muutoksenhakija toteaa, että häntä estettiin vastoin kuntalain 40 §:ää tutustumasta eri laitosten toimintaan saadakseen siitä puolueetonta tietoa, ja lisäksi virasto uhkasi laitosten henkilökuntaa irtisanomisilla, mikäli ***** päästetään laitokseen.

Lautakunnalle 18.6.2013 esitetty Kannelmäen nuorisokodin käyttöaste 91,6 % on tilastoportaalin luku, joka perustuu muun muassa sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistamaan paikkalukuun. Sosiaali- ja terveystieteiden laitosten käytetään tilastoportaalin lukuja, kun käsitellään lastensuojelulaitosten käyttöasteita. Muutoksenhaussa esitetty luku 100,5 % on saatu tuottavuusmatriisitaulukosta, jonka laskenta poikkeaa käyttöastelaskennasta.

Tammi-huhtikuussa oli kaikkien kaupungin omien lasten- ja nuorisokotien vajaakäyttö 18 paikkaa, ei ainoastaan niiden viiden, joiden paikkalukua muutettiin. Uusien sijoitusten välttäminen asuinyksiköihin, joiden paikkalukujen muutoksia suunniteltiin (ns. täyttökielto), otettiin käyttöön helmikuussa 2013. Tavoitteena oli estää lapsia mahdollisesti kuormittavia sijoituspaikan muutoksia tilanteessa, jossa paikkaluvun muutoksia koskeva valmistelu oli kesken ja päätöksiä ei vielä ollut tehty.

Mitä tulee oikaisuvaatimuksen tekijän estämiseen tutustumasta laitoksiin, on syytä todeta, että lastensuojelulaitos ja sen tilat on tarkoitettu laitokseen sijoitettujen lasten ja nuorten laitoshuollon järjestämistä varten, ja mahdollisuudet tilojen käyttöön muita tarkoituksia varten ovat tästä syystä rajalliset. Lastensuojelulaitos on sinne sijoitettujen lasten oma koti sijoituksen aikana, mikä asettaa rajoituksia ulkopuolisten, muiden kuin lasten läheisten, käynneille laitoksissa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen lastensuojelun linjajohto ilmoitti Kannelmäen nuorisokodin johtajalle, että lautakunta vierailee laitoksissa sovituksi sekä siten, että linjajohdon edustajat ovat läsnä. Ketään ei ole uhattu tässä yhteydessä palvelussuhteen päättämisellä.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että laitoksiin tutustumisen estäminen oli vastoin kuntalain 40 §:ää tarkoittaen todennäköisesti lain 43 §:ää, joka oikeuttaa luottamushenkilön saamaan kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos oikaisuvaatimuksen tekijä olisi pyytänyt tarpeellisiksi katsomiaan tietoja, tiedot olisi annettu tai asiassa olisi tehty viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu valituskelpoinen päätös. Tiedon antamatta jättäminen on eri asia, kuin sen toteaminen, että henkilön vierailua lastensuojelulaitokseen ei voida toteuttaa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi
Pirkko Turpeinen, lastenkotitoiminnan päällikkö, puhelin: 310 46170
pirkko.turpeinen(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2013-002930oikaisuvaatimus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2013 § 240

HEL 2013-002930 T 05 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti muuttaa 9.4.2013 tekemäänsä päätöstä § 82 lasten sijaishuollon ympärivuorokautisten laitospaikkojen osalta siten, että sijaishuollossa on 1.9.2013 lukien 220 (254) laitospaikkaa ja 34 (32) asumisharjoittelupaikkaa

Paikkaluku vähenee seuraavasti:

Kannelmäen nuorisokoti 13 laitospaikkaa

Hyvösen lastenkoti 9 laitospaikkaa

Mellunkylän lastenkoti 8 laitospaikkaa

Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit 2 laitospaikkaa

Teinilän hoitokoti 2 laitospaikkaa

Uudet asumisharjoittelupaikat tulevat Naulakallion hoito- ja kasvatuskotien tontilla olevaan uudisrakennukseen.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta piti tärkeänä varmistaa, että perhesijoituspaikkojen riittävyys varmistetaan ja että laitossijoitusta tarvitseville lapsille ja nuorille voidaan tarjota eri kokoisia ja mahdollisimman kodinomaisia sijoituspaikkoja.

Vapautuvilla hoito- ja kasvatushenkilöstön resursseilla vahvistetaan omien lasten- ja nuorisokotien laitoshuoltoa. Lasten- ja nuorisokodeista muodostetaan resursoinniltaan ja osaamiseltaan vahvoja kokonaisuuksia, joissa pystytään vastaamaan vaativahitoisten lasten tarpeisiin.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus muutetaan kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodiksi.

Käsittely

18.06.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään siten, että hän lisäsi päätösehdotuksen loppuun seuraavan tekstin: "Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus muutetaan kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodiksi."

Lautakunta päätti lisäksi äänin 0 - 12 jäsen Hannu Tuomisen esityksestä jäsen Seija Muurisen kannattamana lisätä päätösesitykseen kohdan "Uudet asumisharjoittelupaikat tulevat Naulakallion hoito- ja kasvatuskotien tontilla olevaan uudisrakennukseen" jälkeen tekstin, että "samalla sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä varmistaa, että perhesijoituspaikkojen riittävyys varmistetaan ja että laitossijoitusta tarvitseville lapsille ja nuorille voidaan tarjota eri kokoisia ja mahdollisimman kodinomaisia sijoituspaikkoja".

Puheenjohtaja Maija Anttila teki jäsen Jouko Malisen kannattamana vastaehdotuksen, jonka mukaan päätösehdotukseen lisätään, että "lautakunta velvoittaa virastoa valmistelemaan muutoshankkeet niin,

etteivät ostopalvelujen määrät kasva muutosten johdosta".
Vastaehdotus hävisi esittelijän muutetulle ehdotukselle äänin 8 - 4.

Jäsen Rene Hursti teki jäsen Anna Vuorjoen kannattamana ehdotuksen, että esitys hylättäisiin. Hylkäysehdotus hävisi äänin 9 - 4 esittelijän muutetulle ehdotukselle. Jäsenet Rene Hursti, Anna Vuorjoki ja Jouko Kajanoja jättivät tästä päätöksestä eriävän mielipiteen, joka kuuluu seuraavasti:

Emme voi yhtyä lautakunnan päätökseen lastenkotipaikkojen vähentämisestä.

Olemme saaneet lastensuojelulaitoksissa toimivilta työntekijöiltä sekä näiden ammattijärjestöjen edustajilta runsaasti yhteydenottoja, joissa on ilmaistu vakavaa huolta lastenkotiyksiköiden lakkauttamisen seurauksista. Vaikutelmamme on, että muutoksen valmistelussa ei ole riittävästi otettu huomioon lastenkodeissa työskentelevien työntekijöiden asiantuntemusta.

Kysymys siitä, onko laitospaikkojen keskittäminen isoihin yksiköihin lasten edun mukaista vai tarvitaanko pieniä yksiköitä suurien rinnalle, jakaa myös asiantuntijoiden käsityksiä. Tämä kysymys vaatisi tarkempaa erittelyä sekä eri vaihtoehtojen hyvien ja huonojen puolien pohdintaa, jotta lautakunnan jäsenenä osaisimme ottaa siihen kantaa.

Sen sijaan työntekijöiden ja asiantuntijoiden kuulemisen perusteella käsityksemme on, että nyt päätetty määrällinen laitospaikkojen vähentäminen on perusteetonta ja voi johtaa kalliiden ostopalveluiden lisääntymiseen. Lautakunnalle ei ole esitetty riittävää suunnitelmaa perhehoidon lisäämiseksi. Tälläkin hetkellä ongelmana on liian vaikeahoitoisten lasten sijoittaminen perheisiin tai lasten kotiuttaminen laitoksista liian aikaisin. Tavoiteltu 100 % täyttöaste ei käytännön syistä ole mahdollinen ilman, että lapsia pidetään ylipaikoilla.

Emme pitäisi pois suljettuna hallittua laitospaikkojen vähentämistä tulevaisuudessa, jos se valmisteltaisiin rauhassa ja jos laitossijoitusten tarvetta pystyttäisiin todella vähentämään esimerkiksi ennaltaehkäisevää työtä ja perhehoidon tukea lisäämällä. Tässä tilanteessa emme toisaalta pitäneet mahdollisena asian palauttamista valmisteluun, koska epävarmuus tulevasta on aiheuttanut jo paljon kuohuntaa laitosten työntekijöissä ja muutenkin psyykkisesti haavoittuvissa nuorissa asukkaissa. Siksi paras ratkaisu mielestämme olisi ollut esityksen hylkääminen ja siten asian saaminen selkään päätökseen. Nyt hyväksytty päätös 34 laitospaikan lakkauttamisesta aiheuttaa suuria riskejä sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnille että lastensuojelun kustannusten kasvamiselle lisääntyvien ostopalvelujen muodossa.

Haluamme lisäksi ilmaista huolemme laitosten apulaisjohtajien vähentämisestä muutoksen yhteydessä. Johtajaresurssin kaventuminen on tuottanut tilanteen, jossa laitoksissa tehtävää hoito- ja kasvatustyötä ei pystytä riittävästi johtamaan ja kehittämään, mikä voi heikentää sijoitusten kuntouttavaa vaikutusta. Toivomme, että kasvatustyön hyvän johtamisen edellytykset turvataan muutosta toteutettaessa.

Lisäksi Jouko Malinen jätti tästä päätöksestä eriävän mielipiteen: Katson, että asian valmistelu ja päätöksenteko ei ole edennyt lautakunnan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla asiaan liittyvän informaation saannin suhteen. Eri tahoilta tullut informaatio on ollut hyvin ristiriitaista.

Lisäksi Rene Hursti jätti tästä päätöksestä eriävän mielipiteen: 18.6.2013 esitän eriävän mielipiteen asiasta Sotep Kannelmäen nuorisokotien alasajosta.

Olisin vastaesitystä varten tarvinnut lisätietoa asiasta, jonka pyysin pöydälle 19.3.2013 so-te lautakunnan kokouksessa kohdassa 11/sotep, koskien Kannelmäen nuorisokotien lakkauttamispäätöstä, vierailukseni eräissä lastensuojeluyksiköissä, tavatakseni henkilöitä anonyymeinä, mutta kuullakseni toisesta näkökulmasta asiasta kokemusasiantuntijoilta ja henkilökunnalta. Toinen osapuolihan sai kertoa näkökulmansa so-te -iltakoulussa. Pääsyni vierailuun evättiin? henkilökuntaa ohjeistettiin soittamaan poliisi paikalle mikäli ilmestyisin. Sen olisin halunnut median kera nähdä. Laillista estettä ei Helsingin kaupungin lakimiesten mukaan ollut, vierailun eväämiseen.

Kuinka äänestää tarvittaessa oikeudenmukaisesti? Tai kuinka voin hoitaa hyvin, äänestäjien minulle antamaa luottamustehtävää so-te lautakunnan jäsenenä, kaupungin valtuutettuna, jos ei minulla ole mahdollisuutta saada tarvittavaa tietoa asioista? Julkisuuslain 28 §:n perusteella virkamies voi antaa tietoja suunnittelu- tai selvitystyötä varten. Mikäli tutkimuslupaa ei anneta, on asiasta tehtävä lain 14 §:ssä tarkoitettu päätös. Julkisuuslain 9 §:n 1 momentti oikeuttaa jokaista saamaan tiedon viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Viranomaisen tekemästä asiakirjan antamista koskevasta päätöksestä, antamatta jättämisestä asianosaiselle on oikeus valittaa hallinto-oikeuteen. En näe, että asioista päättämistä siirretään vain yhteistyökivyyttömyyden vuoksi. Joten esitän, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen oikeus tietoon säilytetään ennallaan, eikä estetä tiedon saantia millään lailla, silloin kun se koskee suunnittelu-/tai selvitystyötä luottamustointa hyvin hoitaakseen päätöksentekoa varten.

Mikäli jatkossa tulen kokemaan vastaavanlaista tiedon saannin salailua ja estoa tulen valittamaan hallinto-oikeuteen.

Vastaehdotus:

Hannu Tuominen: Esitän kappaleen (8) jälkeen lisättäväksi:

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä varmistaa, että perhesijoituspaikkojen riittävyys varmistetaan ja että laitossijoitusta tarvitseville lapsille ja nuorille voidaan tarjota eri kokoisia ja mahdollisimman kodinomaisia sijoituspaikkoja.

Kannattajat: Seija Muurinen

Vastaehdotus:

Maija Anttila: Vielä lautakunta velvoittaa virastoa valmistelemaan muutoshankkeet niin, etteivät ostopalvelujen määrät kasva muutosten johdosta.

Kannattajat: Jouko Malinen

Hylkäysehdotus:

Rene Hursti: hylkäysehdotus

Kannattajat: Anna Vuorjoki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Päätösehdotuksen (kohta 9) jälkeen uusi päätösesitys: Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus muutetaan kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodeksi.

Ei-ehdotus: hylkäysehdotus

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Husein Muhammed, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 4

Rene Hursti, Jouko Kajanoja, Jouko Malinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Päätösehdotuksen (kohta 9) jälkeen uusi päätösesitys: Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus muutetaan kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodiksi.

Ei-ehdotus: Vielä lautakunta velvoittaa virastoa valmistelemaan muutoshankkeet niin, etteivät ostopalvelujen määrät kasva muutosten johdosta.

Jaa-äännet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 4

Maija Anttila, Jouko Malinen, Husein Muhammed, Laura Nordström

Tyhjä: 1

Rene Hursti

Poissa: 0

3 äänestys

JAA-ehdotus: Päätösehdotuksen (kohta 9) jälkeen uusi päätösesitys: Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus muutetaan kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodiksi.

Ei-ehdotus: Esitän kappaleen (8) jälkeen lisättäväksi: Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä varmistaa, että perhesijoituspaikkojen riittävyys varmistetaan ja että laitossijoitusta tarvitseville lapsille ja nuorille voidaan tarjota eri kokoisia ja mahdollisimman kodinomaisia sijoituspaikkoja.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Jouko Malinen, Husein Muhammed, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Rene Hursti

Poissa: 0

20.08.2013

Sotep/21

04.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi
Sisko Lounatvuori, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43851
sisko.lounatvuori(a)hel.fi